

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

Č. 1/2009

Výběr článků z nejnovějších zahraničních pedagogických časopisů odebíraných Národní pedagogickou knihovnou Komenského.

Plné texty článků lze objednat v elektronické nebo papírové podobě přes elektronickou Pedagogickou knihovnu (e-PK) v záhlaví webové stránky NPKK (<http://www.npkk.cz/>) nebo e-mailem na adrese kubelkova@npkk.cz.

1.

School placement and classroom participation among children with disabilities in primary school in Norway : [Umístění do školy a práce ve třídě u dětí s handicapem na základních školách v Norsku: longitudinální studie] / **a longitudinal study** / Christian Wendelborg, Jan Tøssebro -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: **European Journal of Special Needs Education** -- ISSN 0885-6257, -- Roč. 23, č. 4 (2008), s. [305]-319.

Umístování postižených dětí do běžných škol a jejich práce v běžných třídách. Inkluze do standardních škol a tříd podle typu postižení, ale i podle velikosti města apod. Výzkum probíhal v letech 2003 - 2006 a na otázky odpovídali rodiče dětí. Výsledky šetření v tabulkách.

handicap ; postižený ; integrace žáka ; práce ve třídě ; základní škola ; rodiče ; postoj rodičů ; longitudinální výzkum ; Norsko

2.

On other people's terms : [Za podmínek těch druhých: setkávání škol s postiženými studenty] / **schools' encounters with disabled students** / Bengt Persson -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 11

In: **European Journal of Special Needs Education** -- ISSN 0885-6257, -- Roč. 23, č. 4 (2008), s. [337]-347.

Podle švédské legislativy jsou školy přístupné všem dětem a adolescentům, takže i postižení mají právo za zvláštních podmínek dokončit jakoukoliv školu. Výzkum oslovil 200 pedagogických pracovníků a politiků a 30 dětí ze druhého stupně. Zjistil, že inkluze dělá nejvíce problémů učitelům, neboť mají potíž s adaptací vyučovacího prostředí v rámci každodenní výuky ve třídě. Vždy se hledají specifická řešení pro tyto situace, jejichž cílem je zredukovat heterogenost třídy.

handicap ; postižený ; integrace žáka ; právo na vzdělání ; legislativa ; výuka ; druhý stupeň ; školní prostředí ; školní adaptace ; učitel ; výzkum ; Švédsko

3.

The Roles of a Primary School Teacher in the Information Society / [Úloha učitele na základní škole v informační společnosti] / Krista Uibu, Eve Kikas -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 46

In: **Scandinavian Journal of Educational Research** [Tištěný text] -- ISSN 0031-3831, -- Roč. 52, č. 5 (2008), s. [459]-480.

Zavedení informační a komunikační technologie do vzdělávání změnilo náhled na úlohu učitele. Estonská kvalitativní studie podává přehled o vlivu ICT na proces výuky na základní škole. Pět učitelů základní školy, kteří ve stále větší míře využívají počítačů ve výuce, doporučuje optimální kombinace počítače a ostatních vyučovacích pomůcek pro různé typy výuky a jejich motivační působení na práci žáků; četné ukázky. Podstatně se práce učitele na základní škole nezměnila, ale změnily se metody výuky a rozsah práce.

informační technologie ; kvalitativní výzkum ; didaktické využití počítače ; základní škola ; role učitele ; vyučovací metoda ; ukázka ; motivace ; efektivnost vzdělávání ; Estonsko ; práce učitele

4.

The Influence of Teachers in the Operation of Basic Schools in Iceland / [Vliv učitelů na provoz základních škol na Islandu] / Amalía Björnsdóttir, Börkur Hansen, Ólafur H. Jóhannsson -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 27

In: **Scandinavian Journal of Educational Research** [Tištěný text] -- ISSN 0031-3831, -- Roč. 52, č. 5 (2008), s. [513]-526.

Řízení základní školy (ročník 1 - 10) přešlo na Islandu novým Zákonem o základních školách (vstoupil v platnost v r. 1995) ze státních na komunální úřady. Zákon umožňuje vytvoření řídicího managementu přímo školou. Tato školská politika je kritizována ze všech stran, včetně učitelů a jejich reprezentace v odborech. Ve výzkumu, organizovaném v tomtéž roce, se zjišťovalo, jak ovlivnila pracovní

prostředí učitelů na základních školách; byli učitelé tímto způsobem řízení zapojeni do rozhodování a spolupráce? Jakým novým tlakům byli učitelé vystaveni ze strany rodičů a komunálních školských autorit? Zvýšila se autonomie škol? Dotazováno bylo 750 učitelů na jaře v roce 2005. Výsledek výzkumu: učitelé chtějí více rozhodovat o rozvoji projektů, plánování vzdělávacích služeb a užití získaných finančních prostředků. Celkově se zvýšily požadavky a tlak na práci učitelů, zvláště v městských oblastech.

řízení školy ; základní škola ; školská legislativa ; školská politika ; odbory ; pracovní prostředí ; nezávislost školy ; projekt ; plánování ve školství ; financování ; stres ; školský zákon ; učitel ; výzkum ; pracovní podmínky učitelů ; Zákon o základních školách (Basic School Act) ; Island ; vzdělávací služby ; 1995

5.

The Emergence and Institutionalisation of the European Higher Education and Research Area / [Vývoj a institucionalizace evropského vysokoškolského vzdělávání a oblasti výzkumu] / Eric Beerkens -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 26

In: **European Journal of Education** [Tištěný text] -- ISSN 0141-8211 -- Roč. 43, č. 4 (2008), s. [407]-425.

Padesát let evropské integrace, jejích pravidel, zákonů a vzdělávací politiky. Vývoj evropského vysokoškolského vzdělávání a výzkumu a jejich institucionalizace. Statistické údaje o vývoji mobility studentů, poskytování vzdělávacích služeb, výměny v rámci vzdělávacích programů Erasmus a Sokrates. Poskytování vzdělávacích služeb v rámci Maastrichtské dohody z r. 1992. Vzdělávací politika EU vůči migrantům. Orgány EU pro řízení vzdělávání. Čerpání rozpočtu EU pro vzdělávání.

integrace ; politika Evropské unie ; školská politika ; historické hledisko ; statistická data ; mobilita studentů ; přistěhovalec ; řídicí orgán ; rozpočet na vzdělání ; vysoké školství ; Maastrichtská dohoda ; Evropská unie ; vzdělávací služby

6.

Research and the Universities' Image / [Výzkum a image univerzit] / Rui Santiago, Teresa Carvalho, Rosário Relva -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 42

In: **European Journal of Education** [Tištěný text] -- ISSN 0141-8211 -- Roč. 43, č. 4 (2008), s. [495]-512.

Princip fungování současné portugalské univerzity: monitoring stále se rozvíjejícího rozsahu speciálních informací a jejich přenos do výzkumu a výuky. Rozvoj osobností

studentů vzděláváním i praxí. Vývoj univerzit směrem k podnikatelským univerzitám; trendy od 80. let 20. století. Statistické údaje o podílu portugalských univerzit na výuce, výzkumu a vzdělávacích službách. Vztah mezi tradičním (humboldtovským) a podnikatelským výzkumem.

univerzita ; výzkum ; vědecká činnost ; pedagogická činnost ; Humboldt, Wilhelm von ; Humboldt, Wilhelm von ; Portugalsko ; století 20

7.

Rapid Reform and Unfinished Business : [Rychlá reforma a nekonečný byznys: vývoj školního vzdělávání a výchovy v nezávislé Litvě v letech 1991 - 2007] / **the development of education in independent Latvia 1991 - 2007** / Andris Kangro, David James -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 22

In: **European Journal of Education** [Tištěný text] -- ISSN 0141-8211 -- Roč. 43, č. 4 (2008), s. [547]-561.

Politický a hospodářský vývoj Litvy po roce 1991, kdy tento stát získal samostatnost. Vývoj školské legislativy a koncepcí školství v tomto období. Porovnání pokroku ve školství (odborném a vysokém) s evropskými zeměmi; studie v rámci PISA a OECD. Inovace a reformy ve vzdělávání (optimalizace sítí vzdělávacích institucí, finanční a mravní ocenění práce učitele, omezení malých soukromých institucí, poskytujících jen utilitární vzdělávání, integrace výzkumných pracovišť).

politika ; ekonomické podmínky ; odborné školství ; vysoké školství ; historické hledisko ; koncepce ; školství ; pracovní podmínky učitelů ; plat ; soukromá škola ; integrace ; výzkum ; Litevsko ; práce učitele ; mravní ocenění ; 1991 - 2007

8.

Higher Education Funding and Incentives : [Financování a stimuly vysokého školství: fakta o norské finanční reformě] / **evidence from the Norwegian funding reform** / Nicoline Frolich, Bjarne Strom -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: **European Journal of Education** [Tištěný text] -- ISSN 0141-8211 -- Roč. 43, č. 4 (2008), s. [563]-576.

V posledních letech stoupá v Norsku počet studentů vysokých škol. Proměna vysokoškolského studia v masové vzdělávání. Zdroje financování vysokého školství a decentralizace řízení vysokých škol kvůli udržení nízkého školného a umožnění přístupu ke vzdělávání širokým vrstvám občanů. Tradiční systém plánovaného řízení ve školství (centralizace) a reforma z r. 2003 zaměřená na decentralizaci. Statistické

údaje o postoji vysokoškolských pedagogů k obtížnosti učiva a své benevolenci při zkoušení.

počet studentů ; student ; vysokoškolské studium ; finanční zdroje ; decentralizace ; centralizace ; studijní poplatky ; přístupnost vzdělání ; plánování ve školství ; statistická data ; vysoké školství ; Norsko ; masové vzdělávání ; obtížnost

9.

Kompetencje dyrektorów a marketingowe zarzadzanie placówkami edukacyjnymi / [Kompetence ředitelů škol a marketingové řízení školských zařízení] / Mirosława Żurawska -- polština

In: **Nowa szkola** -- ISSN 0029-537X, -- Roč. 64, č. 9 (2008), s. 21-28.

Definice marketingu a ředitele jako manažera školy. Pojem promoce školy a jeho obsah: získání co největšího počtu dobrých žáků a informace o škole pro ně a jejich rodiče. Motivy pro výběr školy u žáků a jejich rodičů. Ředitel jako tvůrce marketingové strategie školy. Charakteristika dobré školy v očích žáků i rodičů. Nejsilnější podněty, které rozhodují při výběru školy. Úloha informací na Internetu. Vnější, vnitřní a interakční marketing. Marketingové strategie působící na vztah mezi učiteli a žáky a vytvářející klima školy.

ředitel školy ; marketing ; nábor ; žák ; klima školy ; volba školy ; vztah k veřejnosti ; postoj ke škole ; postoj žáka ; postoj rodičů ; motivace

10.

Jakie są oczekiwania rodziców wobec nauczycieli / [Co očekávají rodiče od učitelů] / Ewa Frołow -- polština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: **Nowa szkola** -- ISSN 0029-537X, -- Roč. 64, č. 9 (2008), s. 41-45.

Výsledky výzkumu zaměřeného na očekávání rodičů vůči učitelům ve vztahu k jejich dětem. Také učitelé odpovídali formou dotazníku na otázku, co považují za nejdůležitější ve svém vztahu k dětem a jejich rodičům. Názory na tyto otázky se u obou skupin respondentů poněkud odlišují. Rodiče očekávají, že učitelé budou jejich děti hodnotit spravedlivě a že budou dostatečně vzdělaní. Učitelé naopak preferují individuální přístup k žákům podle jejich možností a schopnost navázat s rodiči dobré vztahy.

vztah rodiče-učitel ; interpersonální vztahy ; očekávání od role ; vztah učitel-žák ; spravedlnost ; hodnocení žáka ; individuální přístup ; dotazník ; výzkum ; výsledek výzkumu ; učitel ; role učitele

11.

Aggression im schulischen Kontext. Die Lehrperson als Diagnostiker? / [Agrese ve školním kontextu. Osoba učitele jako diagnostik?] / Alexander Wettstein -- němčina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 41

In: **Psychologie in Erziehung und Unterricht** -- ISSN 0342-183X, -- Roč. 55, č. 3 (2008), s. [175]-188.

Agresivní chování žáka představuje rizikový faktor pro ohrožené žáky a velkou zátěž pro osobu učitele. Představení pozorovacího systému k identifikaci agresivního chování u žáků ve věku 9 až 16 let. Žáci s výraznými poruchami sociálního chování mohou být jen stěží zařazeni do běžných tříd a jsou často svými spolužáky odmítáni. Příklady verbální a tělesné agrese mezi žáky.

agrese ; agresivita ; násilí ; vztahy mezi vrstevníky ; role učitele ; diagnóza osobnosti ; porucha chování ; diagnostika

12.

School bullying as a creator of pupil peer pressure / [Školní šikana jako prostředek nátlaku mezi vrstevníky] / Päivi Hamarus, Pauli Kaikkonen -- angličtina - - Obsahuje bibliografické odkazy

In: **Educational Research** -- ISSN 0013-1881, -- Roč. 50, č. 4 (2008), s. [333]-345.

Výzkum na vzorku 85 žáků druhého stupně (věk 13 - 15 let) z několika škol ve Finsku. Studie zkoumala šikanu jako fenomén ze sociálního a kulturního hlediska. Jak šikana vzniká a jak se udržuje v rámci komunity. Jaký je základ školní šikany. Učitelé často nezasahují, protože šikana na jejich škole nebyla oficiálně rozpoznána. Šikana jako nositel kulturních norem a sil, které jsou žáky respektovány.

šikanování ; druhý stupeň ; vztahy mezi vrstevníky ; nesprávné chování ; sociální chování ; společenství ; norma ; výzkum ; Finsko ; věk 13-15

13.

The impact of teacher factors on achievement and behavioural outcomes of children with Attention Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD) : [Vliv postojů učitele na úspěchy a chování hyperaktivních žáků (ADHD): přehled výzkumů] / **a review of the literature** / Jody Sherman, Carmen Rasmussen, Lola Baydala -- angličtina -- Obsahuje bibliografické odkazy 33

In: **Educational Research** -- ISSN 0013-1881, -- Roč. 50, č. 4 (2008), s. [347]-360.

Autorky poskytují přehled studií týkajících se výsledků a chování ve škole u žáků s ADHD. Zjistily, že postoj a chování učitele se na nich významně podílí. Trpělivý učitel, který používá správné intervenční techniky a je schopen s postiženým dítětem spolupracovat, má vždy pozitivní vliv na chování i výsledky žáka. Důležitá jsou např. i učitelova gesta.

handicap ; postižený ; hyperaktivita ; chování žáka ; postoj učitele ; působení ; zákrok ; spolupráce ; školní úspěšnost ; gesto ; lehká mozková dysfunkce ; výzkum ; ADHD

14.

Czas Azji / [Čas Asie] / Szczepan Barański -- polština

In: **Nowa szkola** -- ISSN 0029-537X, -- Roč. 64, č. 10 (2008), s. 44-48.

Školní výuka a školní řád v Japonsku. Žáci chodí do školy v uniformách. Jejich hlavním úkolem je mít co nejlepší výsledky v učení. Zajímají se o ně nejen jejich rodiče a učitelé, ale celá společnost. Nejdůležitější je disciplína, které se všichni bez odmluvy podřizují. Každý úkon je velmi přesně stanoven. Náplň výuky na prvním stupni základní školy je psaní, aritmetika a další přírodní vědy (fyzika). Z těchto předmětů žáci stále píší testy. Po ukončení vyučování uklízejí školu, potom navštěvují různé kroužky a večer se učí v soukromých doučovacích kurzech. Potom ještě dělají domácí úkoly. Mnoho žáků trpí přetížením, ale žádná změna se ve školství nepřipravuje.

školství ; základní škola ; první stupeň ; psaní ; aritmetika ; přírodní vědy ; fyzika ; organizace výuky ; kázeň ; doučování ; činnosti mimo vyučování ; žák ; přetěžování ; režim dne ; Asie ; Japonsko

15.

Návrh profesijných štandardov učiteľ'ov : [Draft version of professional standards of teachers: teacher in organisations for continuous education of teachers (discussion)] / **učiteľ' v organizáciách pre kontinuálne vzdelávanie učiteľ'ov (diskusia)** / Miroslav Valica -- slovenština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 5

In: **Pedagogické rozhľady** -- ISSN 1335-0404, -- Roč. 17, č. 5 (2008), s. [1]-8 přílohy.

Profesní standardy učitelů působících v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jako důležitá součást transformace systému dalšího vzdělávání učitelů na Slovensku. Předložení návrhu profesních standardů k veřejné diskusi. Přehled základních kompetencí a jim odpovídajících vědomostí, dovedností a postojů. Indikátory a nástroje hodnocení.

učitel ; další vzdělávání učitelů ; hodnocení učitele ; hodnotící kritérium ; pracovní požadavky ; kvalifikace ; pracovní kvalifikace ; Slovensko ; profesní standardy učitelů

16.

Lehrer verzweifelt gesucht : [Učitelé jsou zoufale hledáni: v Nizozemsku zuří soutěž o dobré pedagogy] / **in den Niederlanden tobt der Wettbewerb um gute Pädagogen** / Kerstin Schweighöfer -- němčina

In: **Profil** [Tištěný text] : Das Magazin für Gymnasium und Gesellschaft -- ISSN 0945-7666, -- Roč. 2008, č. 11 (2008), s. 22-23.

Učitelé v Nizozemsku chtějí stávkovat. Protestují proti vysokému pracovnímu tlaku a nedostatku učitelů. V posledním školním roce stoupl počet neobsazených míst o patnáct procent, neboť Nizozemci považují odměňování učitelů za nízké. Učitelé říkají, že jejich práce je nedostatečně oceněna a že vláda investuje do školství příliš málo financí.

učitel ; plat ; financování ; školství ; rozpočet na vzdělání ; spokojenost v povolání ; přetěžování ; nedostatek ; Nizozemsko

17.

Unterscheidet sich die Struktur des Arbeitsgedächtnisses bei Schulkindern mit und ohne Lernstörung? / [Odlišuje se struktura pracovní paměti u školních dětí s poruchami učení a dětí bez poruch?] / Kirsten Schuchardt, Thorsten Roick, Claudia Mähler, Marcus Hasselhorn -- němčina -- Obsahuje bibliografické odkazy: 18

In: **Zeitschrift für Entwicklungspsychologie und Pädagogische Psychologie** -- ISSN 0049-8637 -- Roč. 40, č. 3 (2008), s. [147]-151.

245 dětí 1. až 4. ročníku zpracovalo rozsáhlou baterii testů k zachycení funkční schopnosti u fonologických, vizuálně prostorových a výkonových požadavků na pracovní paměť. Polovina dětí měla diagnózu porucha učení, ostatní ne. Rozdíly pracovní paměti u obou skupin byly nevýznamné.

dítě ; mladší školní věk ; porucha učení ; paměť ; učení ; test ; srovnávací výzkum ; psychologický výzkum

Rešerši zpracovala: Mgr. Ludmila Kubelková 21. 1. 2009